

Algemeen	
Onderwerp	Continuïteitsbijdrage en vergoeding meerkosten sociaal domein
Verspreiden	Nee beperkt
Contactpersoon	Wendy van Neer
Eenheid	Inkoop en Contractbeheer
E-mail	w.vanneer@regiogv.nl
Kenmerk	20.0003513
Datum	14 juli 2020

Voorstel

1. Voor regionaal gecontracteerde aanbieders Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning, vrouwenopvang en maatschappelijke opvang de continuïteitsbijdrage voor de periode 1 maart tot 1 juli 2020 vaststellen op 100% van de verwachte reguliere omzet minus minderkosten.
2. Voor regionaal gecontracteerde aanbieders leerlingen-, jeugdhulp- en Wmo vervoer de continuïteitsbijdrage voor de periode 1 maart tot 1 juli 2020 vaststellen op 80% van de verwachte reguliere omzet (inclusief eigen bijdrage).
3. Met de regionaal gecontracteerde aanbieder Wmo vervoer voor de periode 1 juli tot 1 september 2020 continuïteitsafspraken op maat maken tot een maximum van 80% van de verwachte reguliere omzet (inclusief eigen bijdrage).
4. Meerkosten bij regionaal gecontracteerde aanbieders als gevolg van de coronacrisis vergoeden op basis van de landelijke richtlijn¹ tot een maximum van de vergoeding van het Rijk aan centrumgemeente Hilversum à € 706.814,-².
5. Opdracht geven aan de manager inkoop en contractbeheer Regio Gooi en Vechtstreek om binnen de kaders van beslispunten 1, 2, 3 en 4 uitvoering te geven aan de continuïteitsbijdrage en de vergoeding meerkosten sociaal domein en over de voortgang te rapporteren richting het portefeuillehoudersoverleg sociaal domein.

Kernboodschap

Voor aanbieders in het sociaal domein zijn de financiële gevolgen van de coronacrisis groot. Enerzijds door het tijdelijk wegvallen van de omzet. Anderzijds door meerkosten voor aangepaste dienstverlening als gevolg van de Corona maatregelen. Het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben afspraken gemaakt over de continuïteitsbijdrage en de vergoeding van meerkosten voor aanbieders in het sociaal domein. Met dit voorstel geeft de gemeente uitvoering aan de landelijke afspraken en waarborgt de gemeente de continuïteit van dienstverlening binnen het sociaal domein in Gooi en Vechtstreek.

Aanleiding

Om de continuïteit van dienstverlening binnen het sociaal domein te waarborgen, hebben gemeenten afgelopen periode diverse voorlopige maatregelen getroffen in de vorm van verruiming van mogelijkheden binnen de contracten en voorlopige betalingen voor aanbieders die daar behoefte aan hadden. Nu een groot deel van de dienstverlening weer hervat is, verzoeken aanbieders in het sociaal domein de gemeenten om afgelopen periode financieel af te wikkelen en afspraken te maken over de meerkosten die aanbieders maken voor aangepaste dienstverlening. Met dit voorstel geeft de gemeente duidelijkheid over de continuïteitsbijdrage (wegvallen van omzet) en de vergoeding van meerkosten voor aangepaste dienstverlening als gevolg van de corona maatregelen.

Doel

Door uitvoering te geven aan landelijke afspraken waarborgt de gemeente in samenwerking met de regiogemeenten continuïteit van zorg en ondersteuning in Gooi en Vechtstreek.

¹ https://vng.nl/sites/default/files/2020-06/meerkosten_afspraken_versie_22_juni_definitief.pdf

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/circulaires/2020/06/26/aanvullende-brief-gemeentefonds-juni-2020>

Argumenten

Landelijk ligt er een pakket aan afspraken en richtlijnen dat in samenwerking tussen Rijk en o.a. VNG tot stand is gekomen. De afspraken gaan uit van:

- het verschaffen van liquiditeit
- het compenseren van tijdelijke omzetsderving;
- het vergoeden van extra kosten die samenhangen met de coronacrisis.

De gemeente volgt in samenwerking met de regiogemeenten de landelijke afspraken om acute financiële problemen bij aanbieders en maatschappelijke onrust te voorkomen, zodat de continuïteit van zorg niet in gevaar komt. Onderstaand een uitwerking van de continuïteitsbijdrage en vergoeding meerkosten in Gooi en Vechtstreek.

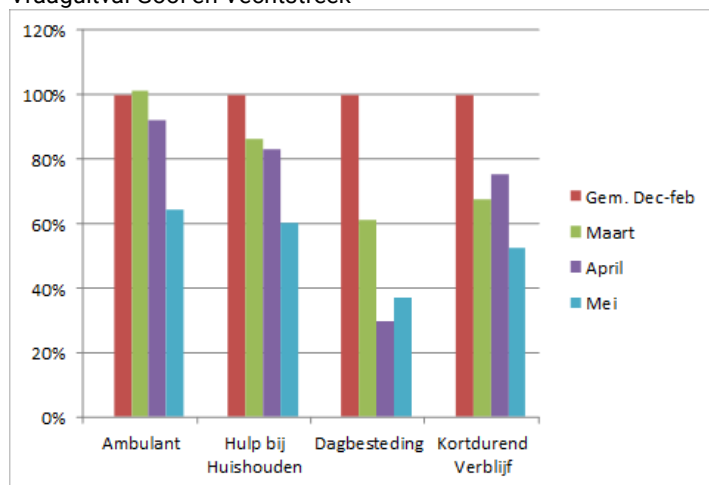
1. Continuïteitsbijdrage Jeugdwet, Wmo, vrouwen- en maatschappelijke opvang

Het Rijk heeft beroep op gemeenten gedaan om hun aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatschappelijke ondersteuning financieel zekerheid en ruimte te bieden, van 1 maart 2020 tot in elk geval 1 juli 2020³. Een bedrag van € 46 miljoen is toegevoegd aan de algemene uitkering in het gemeentefonds voor inhaalzorg jeugd (€ 34,3 miljoen) en inhaalzorg maatschappelijke ondersteuning (€ 11,7 miljoen)⁴. Ook is er een landelijk format beschikbaar voor gemeenten om afspraken te maken over de continuïteitsbijdrage. De continuïteitsbijdrage (doorbetaling omzet) in het sociaal domein wordt beëindigd per 1 juli. Vanaf die datum vervalt de oproep aan gemeenten om hun aanbieders voor 100% door te betalen.

In onderstaand diagram is een eerste beeld van de vraaguitval weergegeven op basis van de declaraties tot 23 juni jl.

Figuur 1

Vraaguitval Gooi en Vechtstreek

Zichtbaar is dat er aanzienlijke vraaguitval opgetreden is bij aanbieders in Gooi en Vechtstreek. Nog niet alle declaraties over de voorliggende periodes zijn ontvangen, waardoor percentages nog stijgen. Gelet op de onzekerheid van de exacte omvang van de vraaguitval en de inhaalzorg in de maanden daarna, werken de gemeenten Gooi en Vechtstreek met een voorlopige continuïteitsbijdrage 2020. Gemeenten gaan tot vergoeding over onder voorwaarde dat de aanbieder de jaarrekening 2020 verstrekt, zodat beoordeeld kan worden of er sprake is van financieel voordeel als gevolg van de coronacrisis. In dat geval behouden de gemeenten in Gooi en Vechtstreek zich het recht voor om de verleende compensatie te verlagen of terug te vorderen.

De voorlopige continuïteitsbijdrage 2020 is de hoogte van de verwachte reguliere omzet 2020, minus de declaraties in periode maart-juni 2020, minus minderkosten, verrekend met openstaande gemeentelijke voorschotten. Om de verwachte reguliere omzet 2020 te bepalen corrigeert de Regio

³ https://vng.nl/sites/default/files/2020-06/meerkosten_afspraken_versie_22_juni_definitief.pdf

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/circulaires/2020/06/26/aanvullende-brief-gemeentefonds-juni-2020>

voor betreffende periode de gedeclareerde omzet 2019 met het aantal openstaande toewijzingen 2020.

Op bovenstaande wijze vergoeden gemeenten 100% van de verwachte reguliere omzet 2020, conform de landelijke afspraken. Aanbieders wordt gevraagd om een toelichting te geven of er sprake is van minderkosten. Hierbij wordt gedacht aan wegvallende reiskostenvergoeding, niet doorbetalen nul-uren contracten, vergoedingen vanuit andere regelingen, personeel dat elders ingezet kon worden of niet doorbetaalde omzet onderaannemers. Daar waar sprake is van minderkosten worden deze in mindering gebracht op de continuïteitsbijdrage. Per aanbieder wordt door inkoop en contractbeheer van de Regio beoordeeld of de onderbouwing voldoende is en er tot uitbetaling overgegaan kan worden. Na akkoord van de manager inkoop en contractbeheer worden de gemeenten verzocht om tot uitbetaling over te gaan onder verrekening met eventuele gemeentelijke voorschotten. De continuïteitsbijdrage zal onderdeel uitmaken van het verantwoordingsproces 2020.

2. Continuïteitsbijdrage leerlingen-, jeugdhulp- en Wmo vervoer

Voor de periode 1 maart tot 1 juli 2020 hebben Rijk en VNG afgesproken dat voor aanbieders financiële continuïteit gewaarborgd wordt door het doorbetalen van 80% van de omzet⁵. Voor het Wmo vervoer gaat het Rijk uit van de omzet inclusief de eigen bijdrage die aanbieders van reizigers ontvangen.

Bij leerlingenvervoer was er afgelopen periode sprake van een volledige uitval van de vervoersvraag als gevolg van de sluiting van scholen. Deze vervoersvraag is inmiddels weer hersteld. Bij Wmo vervoer was er sprake van ongeveer 90% uitval van de vervoersvraag. Deze vervoersvraag is nog niet volledig hersteld. De gemeente volgt samen met de regiogemeenten de landelijke lijn en vergoedt voor aanbieders van leerlingen-, jeugdhulp en Wmo vervoer 80% van de omzet 2019 inclusief de eigen bijdrage. De omzet 2019 wordt gehanteerd, omdat de vervoersvraag afgelopen jaren redelijk stabiel is gebleken. Ook hier wordt de bijdrage verrekend met eventuele verstrekte voorschotten en maakt deze onderdeel uit van het verantwoordingsproces 2020.

3. Wmo vervoer vanaf 1 juli

Voor het Wmo vervoer geldt landelijk een uitzondering op het stoppen van de continuïteitsbijdrage, omdat daar naar verwachting – ook gezien het huidige aantal geboekte ritten - nog langere tijd sprake is van vraaguitval. De oproep aan gemeenten is om lokaal actief met betrokken partijen het overleg aan te gaan gericht op de continuïteit van het regionale en lokale vervoer en om met vervoerders gerichte continuïteitsafspraken te maken voor de periode tot 1 september 2020⁶.

Voor de periode 1 juli tot 1 september 2020 maakt de gemeente samen met de regiogemeenten met de aanbieder van het Wmo vervoer op basis van maatwerk afspraken over compensatie. Hierbij geldt een maximum van 80% van de omzet 2019 inclusief de eigen bijdrage en het uitgangspunt dat er geen financieel voordeel mag ontstaan door de continuïteitsbijdrage. Onderzocht zal worden of toelichting te geven of er sprake is van minderkosten door bijvoorbeeld wegvallende reiskostenvergoeding, niet doorbetalen nul-uren contracten, vergoedingen vanuit andere regelingen, personeel dat elders ingezet kon worden of niet doorbetaalde omzet onderaannemers.

4. Meerkosten

Het Rijk en de VNG hebben afspraken gemaakt over compensatie meerkosten over de periode tot 1 januari 2021⁷. De notitie 'uitwerking meerkosten Jeugdwet en Wmo – VNG en Rijk' biedt het kader voor wat onder meerkosten wordt verstaan⁸. Meerkosten dienen aantoonbaar te zijn en doen zich pas voor wanneer een aanbieder dit niet binnen zijn reguliere contract kan opvangen. De basis van de meerkosten zijn de coronamaatregelen van het kabinet en de RIVM-richtlijnen. Gemeenten worden, zoals eerder overeengekomen, voor deze meerkosten gecompenseerd door het Rijk via de

⁵ <https://vng.nl/sites/default/files/2020-06/oproep-continuïteit-doelgroepenvervoer.pdf>

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/documenten/kamerstukken/2020/06/25/covid-19-update-stand-van-zaken>

⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/documenten/kamerstukken/2020/06/25/covid-19-update-stand-van-zaken>

⁸ https://vng.nl/sites/default/files/2020-06/meerkosten_afspraken_versie_22_juni_definitief.pdf

decentralisatie uitkeringen maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. De gemeenten in Gooi en Vechtstreek ontvangen € 706.814 van het Rijk ter dekking van de meerkosten van aanbieders in het sociaal domein tot 1 januari 2021. Dit is een voorschot, totdat de afspraken tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten verder zijn uitgewerkt.

De gemeente compenseert in samenwerking met de regiogemeenten alle aanbieders in het sociaal domein voor de meerkosten op basis van de landelijke lijn. Per aanbieder wordt beoordeeld of de onderbouwing voldoende is en er tot uitbetaling overgegaan kan worden. Meerkosten betreffen de directe extra kosten:

- die een zorgaanbieder maakt gedurende de door het Rijk afgekondigde periode dat de coronamaatregelen gelden;
- die duidelijk het gevolg zijn van de coronamaatregelen van het Rijk, in het bijzonder het volgen van de richtlijnen van het RIVM;
- die onder reguliere omstandigheden niet gemaakt hoefden te worden;
- die noodzakelijk zijn om de gewenste zorg te kunnen blijven continueren die voldoen aan de RIVM-richtlijnen.;
- en die niet al op andere wijze zijn gecompenseerd, bijvoorbeeld via de doorfinanciering van 100% van de omzet of via de Stimuleringsregeling eHealth Thuis.

De vergoeding van de meerkosten vindt plaats vanuit Regio Gooi en Vechtstreek. De Regio Gooi en Vechtstreek beheert de centrumgemeente uitkeringen maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. De gemeenten stellen voor de hoogte van de meerkosten een plafond ingesteld ter hoogte van de voorlopig vastgestelde Rijksvergoeding van meerkosten: € 706.814,-.

5. Inkoop en contractbeheer Regio Gooi en Vechtstreek

Inkoop en contractbeheer voert de gemeentelijke afspraken uit. De manager inkoop en contractbeheer doet dit in samenwerking met de coördinerend portefeuillehouder en de voorzitters van het directie- en uitvoeringsoverleg sociaal domein. Met de regionale uitvoering beperken gemeenten administratieve lasten voor aanbieders en gemeenten. Tevens kan het verantwoordingsproces efficiënt worden vormgegeven. De manager inkoop en contractbeheer heeft de opdracht om regelmatig te rapporteren over de (financiële) voortgang richting het portefeuillehoudersoverleg sociaal domein.

Kanttekeningen

Financieel risico aanbieders

Er is een risico dat aanbieders ondanks de continuïteitsbijdrage toch in financiële problemen komen, waardoor controle en eventuele terugvordering achteraf niet meer mogelijk is. T.a.v. de continuïteit van zorg en ondersteuning is de ervaring dat organisaties die in financiële nood verkeren veelal door de curator in staat gesteld worden om de dienstverlening in het belang van inwoners nog enige tijd te continueren. Hiermee ontstaat ruimte om alternatieven te organiseren en de gevolgen voor inwoners zo veel als mogelijk te beperken.

Financieel risico gemeenten

Het risico op een stijging van de lasten binnen het sociaal domein door de Corona uitbraak is aanwezig, maar wordt door de continuïteitsbijdrage en de vergoeding meerkosten niet vergroot. De continuïteitsbijdrage wordt gebaseerd op de omzet en het financieel risico t.a.v. de meerkosten en inhaalzorg wordt afgedekt door het Rijk. Uiteraard vraagt dit wel om het zorgvuldig volgen van de door het Rijk gestelde kaders. Met dit voorstel wordt daar aan voldaan.

Communicatie over verrekening minderkosten

Het risico bestaat dat aanbieders zullen ageren op de voorgestelde nadere uitwerking t.a.v. de minderkosten. In de communicatie zal meegenomen worden dat dit geen afwijking van de landelijke lijn is, maar een nadere invulling op basis van de lokale beleidsvrijheid.

Financiën

Continuïteitsbijdrage & inhaalzorg

Ten gevolge van de continuïteitsbijdrage gaan gemeenten over de maanden maart tot en met juni 2020 maximaal de gemiddelde maanduitgaven 2019, gecorrigeerd voor indexatie en wijzigingen in de

toegewezen ondersteuning betalen. Gemeenten worden voor de continuïteitsbijdrage niet gecompenseerd, omdat het Rijk er vanuit gaat dat gemeenten zonder Corona ook deze uitgaven gehad hadden. Gemeenten worden wel gecompenseerd voor zorg die ingehaald wordt, omdat daar het effect optreedt dat er eerst voor vraaguitval gecompenseerd is en er daarna een verhoging van de uitgaven volgt. Gemeenten ontvangen de voorlopige compensatie inhaalzorg via de algemene uitkering: € 34,3 miljoen voor jeugd en € 11,7 miljoen voor maatschappelijke ondersteuning.

Meerkosten

De impact van de meerkostenregeling is financieel nog niet goed te duiden. Het Rijk heeft voorlopig voor Gooi en Vechtstreek € 706.814,- gecompenseerd. Dit is een voorschot, totdat de afspraken tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten verder zijn uitgewerkt. De gemeenten stellen een regionaal budgetplafond ter hoogte van deze Rijksbijdrage. Zodra het Rijk de definitieve vergoeding heeft vastgesteld, zal er een afrekening plaatsvinden tussen de gemeente Hilversum en de Regio.

Vooralsnog verwacht de Regio dat de hoogte van het budgetplafond toereikend is. De Rijksbijdrage wordt verstrekt via de decentralisatie uitkeringen maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. Deze uitkeringen zijn onderdeel van het gemeentefonds van de gemeente Hilversum en worden beheerd door de Regio Gooi en Vechtstreek. De Regio stelt hiertoe een technische begrotingswijziging op. De Regio stelt na een totaaloverzicht op wat er aan meerkosten is toegekend en waarom.

Misbruik

Om misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan zal wordt als onderdeel van de afspraken met aanbieders opgenomen dat de jaarrekening over 2020 aangeleverd wordt en dat in geval van misbruik of oneigenlijk gebruik een terugvordering en een boete volgt. Daarnaast zullen de regelingen t.a.v. de continuïteitsbijdrage en de meerkosten onderdeel gaan uitmaken van het verantwoordingsproces 2020.

Extra kosten uitvoering

Inkoop en contractbeheer voert als gevolg van de coronacrisis tal van extra werkzaamheden uit, buiten de reguliere formatie en begroting. Zo ook de werkzaamheden voor het uitvoeren van de continuïteitsbijdrage en de vergoeding meerkosten. De extra kosten van deze werkzaamheden worden meegenomen in het totaalbeeld van de Regio, zoals gevraagd in de zienswijzen van gemeenten.

Uitvoering

Continuïteitsbijdrage

1. Overzicht berekening maximale compensatie continuïteitsbijdrage wordt voor 15 juli aangeleverd bij gemeenten.
2. De manager Inkoop en Contractbeheer maakt afspraken over de continuïteitsbijdrage met aanbieders en berekent de hoogte van de betaling per gemeente.
3. Na akkoord van de manager Inkoop en Contractbeheer op de hoogte van de continuïteitsbijdrage onder aftrek van minderkosten worden de gemeenten verzocht om tot uitbetaling over te gaan onder verrekening met eventuele verstrekte voorschotten. De beoordeelde en goedgekeurde continuïteitsbijdrages worden aangeleverd bij de financiële administraties.
4. De directeurs sociaal domein ontvangen periodiek een voortgangsrapportage m.b.t. de afwikkeling van de continuïteitsbijdrages.
5. De continuïteitsbijdrages zullen onderdeel uitmaken van het verantwoordingsproces 2020. Hiertoe zal het verantwoordingsprotocol tussen gemeenten en Regio voor het jaar 2020 aangepast worden in overleg met gemeenten. In de aanpassing zal tevens het landelijk protocol dat specifiek voor corona nu geschreven wordt opgenomen worden.

Meerkosten

1. De manager inkoop en Contractbeheer maakt met aanbieders Jeugd en leerlingenvervoer in afstemming met de voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg, de voorzitter directieoverleg en de voorzitter uitvoeringsoverleg sociaal domein afspraken over vergoeding van noodzakelijke extra kosten t.g.v. Corona (meerkosten) voor aanbieders alvorens aanbieders toestemming krijgen om deze te declareren.

2. De manager inkoop en Contractbeheer maakt met aanbieders Wmo (inclusief Wmo vervoer) in afstemming met de voorzitter PFHO Gezondheid en ondersteuning, de voorzitter Directieoverleg en de voorzitter Uitvoeringsoverleg afspraken over vergoeding van noodzakelijke extra kosten t.g.v. corona (meerkosten) voor aanbieders alvorens aanbieders toestemming krijgen om deze te declareren.
3. De manager inkoop en contractbeheer maakt met aanbieders vrouwenopvang en maatschappelijke opvang in afstemming met de coördinerend wethouder bescherming en opvang en de portefeuillehouder financiën Regio Gooi en Vechtstreek, de voorzitter directieoverleg en de voorzitter uitvoeringsoverleg afspraken over vergoeding van noodzakelijke extra kosten t.g.v. Corona (meerkosten) voor aanbieders alvorens aanbieders toestemming krijgen om deze te declareren.
4. Na akkoord van de manager inkoop en contractbeheer op de factuur van de meerkosten worden de gemeenten verzocht om tot uitbetaling over te gaan.
5. De directeuren sociaal domein ontvangen periodiek een voortgangsrapportage m.b.t. de meerkosten.
6. De hoogte van de meerkosten zullen onderdeel uitmaken van het verantwoordingsproces 2020. Hiertoe zal het verantwoordingsprotocol tussen gemeenten en Regio voor het jaar 2020 aangepast worden in overleg met gemeenten. In de aanpassing zal tevens het landelijk protocol dat specifiek voor corona nu geschreven wordt opgenomen worden.

Bijlage(n)

Geen